

Ligestillingsafdelingen

J.nr. C.2.6.25

KFA

21. juli 2005

Grundnotat vedrørende forslag til afgørelse om Det Europæiske År for Lige Muligheder for Alle (2007). Mod et retfærdigt samfund.

KOM(2005)225 endelig

2005/0107 (CNS)

Resume

Kommissionen har fremlagt forslag til afgørelse om afholdelse af et Europæisk År om Lige Muligheder for Alle(2007). Målet er at øge befolkningens kendskab til EU-lovgivningen inden for ligestilling og ikke forskelsbehandling (pga. køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering). Med henblik på dette kan der arrangeres møder og arrangementer, oplysnings- og pr-kampagner, samarbejde med medierne og erhvervslivet og undersøgelser og rapporter på fællesskabsplan eller nationalt plan.

En række ministerier har ressort på området, herunder Socialministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Justitsministeriet og, Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Baggrund

Kommissionen udsendte i 2004 en Grønbog om Ligestilling og ikke-forskelsbehandling i den udvidede Europæiske Union. I høringssvarene på Grønbogen opfordres blandt andet til gennemførelse af oplysningskampagner, som kan ændre diskriminatoriske holdninger og oplyse om rettigheder og pligter i forhold til lovgivningen. Som følge heraf foreslår Kommissionen, at 2007 gøres til det "Europæiske år for Lige Muligheder for Alle.

Ifølge forslaget til afgørelse er der behov for at øge befolkningernes kendskab til EU- lovgivningen inden for ligestilling og ikke-forskelsbehandling. På denne baggrund sættes der fokus på at oplyse den brede befolkning om, at alle uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering er berettiget til ligebehandling.

Med udgangspunkt i resultaterne fra og erfaringerne med tidligere europæiske år, navnlig Det Europæiske År mod Racisme i 1997 og senest Det Europæiske Handicapår i 2003 vil Det Europæiske År for Lige

Muligheder for Alle give mulighed for at fremme et samfund præget af større samhørighed, der hylder forskelligheder inden for rammerne af EU's kerneværdier som fx ligestilling mellem kvinder og mænd. Det vil blive forsøgt at øge kendskabet til den omfattende EU- lovgivning inden for ligestilling og ikke forskelsbehandling og at fremme dialog og udveksling af god praksis.

Det bemærkes, at en række ministerier har ressort på området, herunder Socialministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Justitsministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet.

Indhold

Forslaget baseres på traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 13, stk. 2.

Målene for året er:

1. Formidle bedre kendskab til retten til ligestilling og ikke-forskelsbehandling. Fokus vil være på, at alle uanset køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap alder eller seksuel orientering er berettiget til ligebehandling.
2. Fremme af debatten om midler til at øge deltagelsen af grupper, der er underrepræsenteret i samfundet.
3. Fremme et positivt syn på forskellighed. Fordelen ved mangfoldighed skal fremhæves.
4. Respekt og tolerance – fremme af et samfund præget af mere samhørighed. Kendskabet til betydningen af at fremme gode relationer mellem alle grupper i samfundet, navnlig blandt unge. Fremme og udbredelsen af værdier, som danner udgangspunkt for bekæmpelsen af forskelsbehandling.

Foranstaltningerne med henblik på at nå målene omfatter især møder og arrangementer, oplysnings- og pr-kampagner, samarbejde med medierne og erhvervslivet og undersøgelser og rapporter på fællesskabsplan eller nationalt plan.

Kommissionen sørger for iværksættelsen af de EF-foranstaltninger, der er omfattet af denne afgørelse og udveksler synspunkter med de berørte parter herom.

Hvert land opretter eller udpeger et nationalt koordineringsorgan, som står for landets deltagelse i det europæiske år. Dette organ skal bestå af repræsentanter for regeringen, arbejdsmarkedets parter, specifikke samfund

og andre dele af civilsamfundet, og der skal derigennem etableres et bredt partnerskab om lige muligheder i alle relevante politikområder, herunder beskæftigelses-, uddannelses-, medie- og erhvervs politik. Organet skal inddrages i udformningen, fastlæggelsen og gennemførelsen af en national handlingsplan, som skal forelægges kommissionen senest den 31. december 2006.

Budgetbeføjelserne uddelegeres i følge forslaget til de nationale formidlingsorganer, som deltagerlandene skal udvælge og godkende efter nogle nærmere procedurer.

Endelig oprettes på EU-plan et udvalg, der skal bistå kommissionen. Udvalget består af en repræsentant fra hvert land. Den nationale repræsentant udpeges af det nationale formidlingsorgan. Det er kommissionen repræsentant, der har formandskabet for dette udvalg.

Foranstaltninger af EF-dækkende karakter kan støttes med op til 80 %.

Foranstaltninger på nationalt plan kan samfinansieres med op til 50 % af de samlede omkostninger.

Der afsættes 13,6 mio. EUR til brug i tiden 1. januar 2006 til 31. december 2007.

Gældende dansk ret

I dansk ret gælder der et forbud mod direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn, race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse. Danmark lever dermed op til kravene i bl.a. Rådets direktiv 2000/78/EF af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv. Derimod er der ikke taget specielle lovgivningsmæssige skridt til gennemførelse af artiklerne 12, 13 og 14 i det nævnte direktiv om information og om dialog henholdsvis med arbejdsmarkedets parter og med ikke-statslige organisationer, idet Danmark på anden måde anses for at leve op hertil. Kommissionens initiativ kan imidlertid siges at ligge indenfor rammerne af disse artikler og er derfor allerede af den grund noget, som Danmark bør medvirke til.

Der er i Danmark blandt andet gennemført følgende lovgivning: Bekendtgørelse nr. 1527 af 19. december 2004 af lov om ligestilling af kvinder og mænd, lov nr. 374 af 28. maj 2003 om etnisk ligebehandling, lov nr. 411 af 6. juni 2002 om etablering af Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder, bekendtgørelse nr. 31 af 12. januar 2005 af lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m. v. (pga. race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national eller etnisk oprindelse), lov nr. 303 af 2. maj 2005 om information og høring af lønmodtagere og bekendtgørelse nr. 711 af 20.

august 2002 af lov om ligebehandling af mænd og kvinder med hensyn til beskæftigelse og barselsorlov mv.

Nærhedsprincippet

Kommissionen angiver i bemærkningerne vedrørende Det Europæiske År, at de foranstaltninger, som foreslås gennemført inden for rammerne af Året, er udformet med henblik på at give en merværdi på europæisk plan gennem forøgelse af kendskabet til de europæiske kerneværdier og gennem stimulering af den offentlige debat om det europæiske samfunds øgede mangfoldighed. På grund af deres omfang og karakter er det efter Kommissionens vurdering bedst – eller en nødvendighed – at disse foranstaltninger gennemføres på europæisk plan. Forslaget er derfor i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jfr. Traktatens art 5.

Regeringen er enig i Kommissionens vurdering.

Tidligere forelæggelser

Forslaget er nyt og har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg har modtaget nærhedsnotat om forslaget om Det Europæiske År den 4. juli 2005.

Høring

Forslaget er sendt i høring i EU- specialudvalget for arbejdsmarkedet og sociale forhold, i EU- specialudvalget for asyl og indvandringssamarbejde og i relevante organisationer. Høringssvarene vil blive eftersendt.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle og samfundsmæssige konsekvenser

Forslaget kræver ikke lovgivning i Danmark.

Forslaget indebærer EU-udgifter på 13,6 mio. euro i 2006/2007, hvoraf Danmark betaler ca. 2 pct. Den økonomiske ramme for 2007 kan først fastlægges i forlængelse af en aftale om de finansielle perspektiver 2007-13. Forslaget vil herudover have mindre statsfinansielle konsekvenser i form af udgifter til det organ, der skal etableres til gennemførelse af året samt til projekter, der på frivillig basis kan gennemføres med 50 % med finansiering af Kommissionen.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Forslaget har baggrund i Kommissionens Grøn bog fra 2004 om Ligestilling og ikke- forskelsbehandling i den udvidede Europæiske Union. I regeringens høringssvar af 13. september 2004 på Grønbogen anføres blandt andet, at fokus bør rettes mod støtte til gennemførelse og håndhævelse af de retsakter på ligebehandlingsområdet, som allerede er vedtaget, og at det ikke på nuværende tidspunkt er passende at foreslå nye juridisk bindende instrumenter. Forslaget om det europæiske år tilgodeser disse synspunkter.

De økonomiske rammer for 2007 kan først fastlægges i forlængelse af en aftale om de finansielle perspektiver 2007-13.

Generelle forventninger til andre landes holdning

Forslaget har været forhandlet i Rådets gruppe for arbejdsmarkeds- og sociale spørgsmål den 5. juli 2005. Der var bred opbakning blandt medlemslandene til forslaget.